

original
Lemmer Pasmu

AGNES KOERTS
School voor de Journalistiek, 14 januari 1988.

Deze school, die nu de deftige naam 'instituut' zal gaan dragen, heeft als weinig andere opleidingen zó meegeleefd met de polsslag van de tijd. Dat moet ook, zo betaamt het een opleiding die omgaat met nieuws, hoewel de principes die ten grondslag liggen aan het journalistieke vak in grote lijnen eender blijven. 'School voor de Journalistiek Utrecht' heeft in de ruim 20 jaar van zijn bestaan heel verschillende reacties opgeroepen.

Huib Elzerman, de huidige directeur, heeft illustere voorgangers, die elk stonden in hun tijd: Schneider, Zijlstra, Van Run ad interim, Craghs. Ook ik, de laatste bestuursvoorzitter van deze onafhankelijke beroepsopleiding kijk terug op een rij bijzondere mensen die de school loodsten. Rooij, Stempels, Bank, Van den Berg, Hoogstraaten, Bruinsma, Van Beek. Afkomstig uit het beroepenveld, met achter zich de NDP of de NVJ.

Destijds, in 1966, kwamen hier de eerste 80 studenten binnen —waaronder ik— na een straf toelatingsexamen. Jarenlang was gewerkt aan de hoger-beroepsopleiding. Er moest in de toen sterk verzuilde samenleving één opleiding komen, zo was het streven. Protestants-christelijken en katholieken eisten dat hun kleur in de school terug te vinden zou zijn. Zo ontstond de fameuze 'vleugelschool' waarmee uiteindelijk ook de bisschoppen zich verenigen konden. Een dergelijke school was een novum, met zo'n interconfessioneel karakter.

Het was een moeilijke keus geweest voor de mensen van het eerste uur: universitaire vakopleiding of niet? Toen werd de universiteit als te ver van de beroepspraktijk gezien. Voorzitter Jan van der Pluijm van de toenmalige journalistenvakbond, nu oud-hoofdredacteur van de Volkskrant was naast Stempels van de NRC, Diemer van de christelijke Rotterdammer en de academicus Rooij één van die mensen die de school opstuwden. Hij herinnert zich dat het aantal academici onder de journalisten in Nederland op twee handen te tellen was. Men werd toen nog geboren als journalist. Je was een 'krante-jongen' en soms ook een 'krante-meisje' — want dat moet ik natuurlijk erbij zeggen: vrouwen kwamen in de journalistieke geschiedenis in zeer geringe getale voor.

Veel sneller dan deze opleiding, als kind van de beroepspraktijk destijds geboren is, gaat zij nu eigenlijk over in andere handen. Het léék een lang proces, maar wie de geschiedenis kent zal zien dat de toenadering tot de Hogeschool Midden-Nederland eigenlijk een rappe is geweest. Ik heb in oktober '85 toen we onze goede intenties aan elkaar overdroegen, mijn eerdere woorden herhaald: 'De school gaat een vrijage aan beneden haar stand'. Ik zeg dat nu openhartig nogmaals: de Nederlandse Vereniging van Journalisten, waarvan ik lid ben, en die mij ook in dit bestuur afvaardigde, had grote belangstelling voor de vorming van een echte Mediahogeschool. Dat is het niet geworden, en zoals in oktober '85 ook gezegd: de school moet in zee gaan met déze combinatie van opleidingen. Belangrijkste argument was en is: het is ons duidelijk geworden dat versterking van de journalistieke 'faculteit' binnen de Hogeschool Midden Nederland niet op weerstand zal stuiten, *integendeel, versterkt zal worden.*

Achter dit alles schuilt de wens, deze eerste journalistieke vakopleiding die zo uniek dicht in het vak geboren is, daar ook dicht bij te houden. Dat zal niemand anno 1988 vreemd in de oren klinken: 'dicht bij de praktijk' is immers belangrijk geworden. Binnen de

Hogeschool Midden-Nederland zal dat contact met de praktijk ook moeten blijven, en liefst nóg beter moeten worden. De afvaardiging in het algemeen bestuur van de hogeschool staat daar wel borg voor: een uitgever, Spaan van het Utrechts Nieuwsblad, en een hoofdredacteur, Greven van dagblad Trouw.

De school moet dagelijks de polsslag van de krant, van radio en televisie, van tijdschriften en voorlichting blijven voelen. Dicht bij het vak opereren, dat is het onderscheid tussen deze School voor de Journalistiek en allerlei andere schrijf- redigeer- en journalistencursussen. Want, we zeiden het al bij het 20-jarig bestaan: hier worden journalisten opgeleid, éven buiten de waan en het feest van de continue produktie. Maar dicht bij het vuur, met kans op discussie, leren, neuzen, rondkijken, veel moeten studeren en alles mogen.

Veel mensen moeten dank krijgen voor hun inzet voor deze school en diens overgang naar een tweede leven. Of zij nu docent, ondersteunende kracht, bestuurder, student of mee-denker zijn. Ik geef hierbij in groot vertrouwen de School voor de Journalistiek over in handen van de heer Kramer, voorzitter van het nieuwe 'bevoegd gezag' over deze opleiding. Ik wens 'mijn' school een heel degelijk tweede leven, maar vol van emotionaliteit die aan het journalistieke vak gebakken is.